

Jeremy Miles AS/MS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Jayne Bryant AS
Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
SeneddChildren@senedd.wales

12 Ebrill 2023

Annwyl Jayne,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 28 Chwefror ynghylch trais, camdriniaeth ac aflonyddu at staff ysgolion.

Roedd clywed am brofiadau rhai o aelodau staff ysgolion yn destun pryder i mi. Mae'n hanfodol bod staff yn teimlo'n ddiogel yn y gwaith.

Mae'n ofynnol i bob ysgol gael polisi ymddygiad yn ei le, sy'n hybu ymddygiad da ymysg y disgyblion. Mae polisïau presenoldeb ac ymddygiad mewn ysgolion yn helpu i lunio ethos yr ysgol ac maent yn gwneud datganiad am sut mae'r ysgol yn gwerthfawrogi ac yn cynnwys pawb sydd ynddi. Mae ymddygiad a phresenoldeb cadarnhaol yn sylfeini hanfodol ar gyfer amgylcheddau dysgu effeithiol lle gall pob aelod o gymuned yr ysgol deimlo eu bod yn cael eu parchu, yn saff ac yn ddiogel. Mae polisi sydd wedi'i weithredu'n dda yn ffactor pwysig o ran ennill hyder cymuned yr ysgol ac wrth ddenu staff brwdfrydig o ansawdd da.

Mae'n bwysig hefyd ymgynghori a thrafod ag undebau wrth ddatblygu polisïau ymddygiad, er mwyn helpu i sicrhau bod unrhyw bryderon ynghylch iechyd a diogelwch yn cael eu hystyried yn briodol.

Mae lles staff yn flaenoriaeth allweddol i mi. Rwyf wedi cynyddu'r cyllid sydd ar gael i ehangu cyrhaeddiad a chapasiti'r cymorth y mae Llywodraeth Cymru eisoes yn ei ddarparu yn y maes hwn. Ac rydym yn parhau i weithio gyda rhanddeiliaid i sicrhau bod cymorth lles ar gael i'r gweithlu addysg yng Nghymru.

Rydych yn ymwybodol, rwy'n siŵr, fod ein canllawiau statudol Dull Ysgol Gyfan ar gyfer llesiant emosiynol a meddyliol (Mawrth 2021), yn gosod lles cymuned yr ysgol gyfan wrth wraidd ein system addysg. Mae'n bwysig bod ysgolion yn mynd i'r afael ag achosion sylfaenol o ymddygiad gwael, a'u bod yn bodloni anghenion lles staff ysgol sy'n cael eu heffeithio gan unrhyw achosion. Yn 2022-23 rydym wedi darparu £12.2m i gefnogi gweithredu'r canllawiau statudol. Defnyddiwyd cyllid i gyflwyno ymyriadau llesiant cyffredinol ac ymyriadau sydd wedi'u targedu i ddysgwyr ac i hyfforddi staff i ymdrin â'u problemau llesiant eu hunain a phroblemau llesiant y plant. Rydym hefyd wedi ariannu'r elusen

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

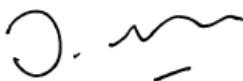
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Education Support ers 2020/21, gyda chyfanswm y cyllid bellach yn £608k, sy'n gynydd o £350k yn 2021/22. Mae Education Support yn darparu pecyn cymorth wedi'i deilwra i'r gweithlu addysg ledled Cymru, gan gynnwys hyfforddiant, cymorth dros y ffôn a chymorth gan gydweithwyr, digwyddiadau lles, gweminarau a modiwlau e-ddysgu, ynghyd â'r hyb Gofalu am Athrawon, yn benodol ar gyfer y gweithlu addysg yng Nghymru, sy'n darparu ystod eang o adnoddau a chynnwys i'w lawrlwytho, y mae llawer ohono ar gael yn Gymraeg. Mae'r ddolen ar gael [yma](#).

Sefydlodd Education Support Wasanaeth Llesiant Ysgolion Cymru yn 2020, ac mae'r gwasanaeth wedi cael ei groesawu gan ysgolion a'r gweithlu addysg. Mae'r Cynghorwyr Lles yn cysylltu yn uniongyrchol ag ysgolion, gan ddatblygu cymorth iechyd meddwl a lles pwrpasol ar gyfer yr ysgolion hynny, ac yn parhau i'w cefnogi yn ôl yr angen dros gyfnod o amser. Ddiwedd mis Ionawr eleni, lansiodd Education Support, mewn cydweithrediad â Llywodraeth Cymru, Wasanaeth Llesiant Ysgolion estynedig. Mae'r gwasanaeth newydd, sydd â 4 cynghorydd newydd mewn gwahanol rannau o Gymru, wedi dechrau gweithredu ar lefel rhanbarthol, sy'n unol â'r Dull Ysgol Gyfan. Mae'r Gwasanaeth wedi cynyddu'r capasiti i gyrraedd llawer mwy o ysgolion, tua 45% o ysgolion ar draws Cymru dros y rhaglen 3 blynedd.

Nodwyd yn eich llythyr, fodd bynnag, er bod llawer o'r dystiolaeth yn anecdotaidd mae'r undebau a'r CLILC wedi dangos bod cynnydd pryderus mewn ymddygiad ymosodol geiriol a chorfforol gan ddisgyblion tuag at staff ysgol. Nid yw hyn wedi cael ei godi â mi eto fel mater i'w drafod yn Fforwm Partneriaeth Gymdeithasol Ysgolion (SSPF) sy'n cynnwys Awdurdodau Lleol fel cyflogwyr, undebau'r gweithlu athrawon a Llywodraeth Cymru. Mae'r SSPF yn cyfarfod yn rheolaidd i drafod materion a phryderon cenedlaethol, ymysg pethau eraill, sy'n effeithio ar y gweithlu. Felly byddaf yn sicrhau bod hyn yn cael ei drafod mewn SSPF yn y dyfodol er mwyn i ni gael gwell syniad o raddfa'r broblem hon.

Yn gywir,

Jeremy Miles AS/MS

Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language